

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30740>

Özet

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i (SME?AYÖ), bireylerin sosyal medya platformlar?n?n etkisi alt?nda estetik cerrahi veya benzeri i?lemlere yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve bu i?lemlerin gereklili?ine dair inançlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle sosyal medyan?n güzellik standartlar? üzerindeki rolünü ve bu durumun estetik müdahaleleri bir **ihtiyaç** olarak alg?lamaya yol aç?p açmad???n? incelemektedir.

Ölçek, **Gül Dilek Türk** ve **Seda Bayrakç?** taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmis? olup, sosyal medyan?n yayg?nla?mas?yla birlikte toplumsal estetik alg?lar?ndaki de?i?imi bilimsel olarak tespit etmeyi hedefler. Ölçek, toplam 18 maddeden ve 4 faktörden olu?an bir yap?ya sahiptir. Derecelendirme sistemi olarak 5'li Likert tipi kullan?lmaktadır. Yap?sal geçerlili?i Faktör Analizi yöntemleriyle, güvenilirli?i ise Cronbach Alpha katsay?s? ile ba?ar?l? bir ?ekilde test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Medya, Estetik ??lem, Alg?, Beden ?maj?, Psikometrik Ölçek, Faktör Analizi, Cronbach Alpha, Güzellik Standartlar?.

Yazarlar

Gül Dilek Türk, Seda Bayrakç?

Amaç

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin sosyal medya içeri?iyle yo?un etkile?imi sonucunda estetik i?lemlere kar?? geli?tirdikleri alg? ve tutum düzeylerini güvenilir bir ?ekilde saptamaktır. Ölçek, sosyal medya platformlar?nda idealize edilmi? görsellerin ve estetik cerrahi reklamlar?n?n yay?lmas?n?n, kullan?c?lar?n beden memnuniyetini nas?l etkiledi?ini ve bu durumun estetik müdahaleye yönelme e?ilimini nas?l art?rd???n? ölçmeyi hedefler.

Bu araç, ayn? zamanda estetik i?lemlerin toplumsal bir norm veya zorunluluk olarak kabul edilme derecesini belirlemede kritik bir rol oynar. Ara?t?rmacılar, bu ölçe?i kullanarak, estetik cerrahiye dair sosyal medya kaynakl? **yanl?? bilgilendirmelerin** etkilerini ve estetik i?lemlerin bir ihtiyaç olarak alg?lan?p alg?lanmad???n? derinlemesine inceleyebilirler.

Yap?

SME?AYÖ, sosyal medya içeri?iyle etkile?im sonucunda olu?an estetik alg?s?n? ölçen çok

boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, idealize edilmi? güzellik standartlar?na maruz kalman?n ki?isel tatminsizli?i art?rarak estetik müdahaleleri normalize etme sürecini inceleyen psikolojik bir yap?y? hedef alır.

Ölçe?in kuramsal yap?s?, 4 ana faktör alt?nda toplanm?? 18 maddeden olu?maktadır. Bu faktörler, sosyal medyan?n etkileri alt?nda estetik i?lemlere yönelik alg?n?n çe?itli alt boyutlar?n? (örne?in, estetik cerrahiye dair bilgi kirlili?i, estetik i?lemlerin toplumsal normalle?mesi ve ki?isel ihtiyaç olarak alg?lanmas?) ölçmektedir. Bu çok faktörlü yap?, sosyal medyan?n karma??k ve çe?itli etkilerini ayr?ntılı olarak analiz etme olana?? sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, geli?tirme çal??mas? kapsamında **Faktör Analizi** uygulanarak incelenmi?tir. Bu analizde, 18 maddenin kuramsal olarak beklenen 4 faktörlü yap? alt?nda anlamlı yükler verdi?i tespit edilmi?tir. Elde edilen sonuçlar, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? tutarlı ve geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??, güvenilirlik analizlerinde standart bir yöntem olan **Cronbach Alpha** katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Çal??mada elde edilen yüksek Cronbach Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde tutarlı oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır. Bu bulgular, ölçe?in ara?t?rmalarda istikrarlı ve güvenilir sonuçlar üretebilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Sosyal Medyada Estetik Alg?leme Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i, yürütülen ke?fedici faktör analizi (KFA) sonucunda toplam 18 maddeden olu?an ve **4 faktörlü** bir yap? sergilemi?tir. Bu 4 faktör, sosyal medyan?n estetik alg?s? üzerindeki farklı etkile?im biçimlerini yans?tmaktadır.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, sosyal medya kaynaklı estetik alg?daki de?işimlerin tek boyutlu de?il, çe?itli bile?enlerin bir araya gelmesiyle olu?tu?unu göstermi?tir. Bu yap?, ara?t?rmacılar?n estetik i?lemlere yönelik tutumlar? etkileyen spesifik faktörleri (örne?in, yan?lt?c? bilgiye maruz kalma veya sosyal kar??la?t?rma e?ilimi) ayr? ayr? incelemesine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sosyal medyayı aktif kullanan genel popülasyon.

Yaş Grubu: Yetişkinler (Özellikle genç yetişkinler ve üniversite öğrencileri örneklem olarak alınmıştır).

Popülasyon Detayları: Ölçek, sosyal medya kullanımı ve estetik işlemlere dair içeriklere maruziyet açısından standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak yanıtlanır:

Kesinlikle katılıyorum (5)

Katılıyorum (4)

Kararsızım (3)

Katılmıyorum (2)

Kesinlikle katılmıyorum (1)

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Sağlık Psikolojisi, Medya Etkisi, Beden Algısı, Estetik ??lem Yaptırma Eğitimi, Psikometri, Sosyal Medya Kullanımı, Algı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi Mevcut Değil

İletişim E-posta Adresleri: guldt.ir@gmail.com (Sorumlu Yazar: Gül Dilek Türk)

Yazın Adresi: Kaynak makalede belirtilen kurumsal adres (Detaylı bilgi için yazarla iletişime geçilmesi önerilir.)

??zinler, Ücret ve Test Yolu

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yaptırma Algısı Ölçeği, 2020 yılında akademik bir makale kapsamında Gül Dilek Türk ve Seda Bayraktar tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya ticari olmayan araştırmalarda kullanımı için genellikle sorumlu yazar **Gül Dilek Türk** (guldt.ir@gmail.com) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [sosyal-medyada-estetik-islem-yaptirma-olgisi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/sosyal-medyada-estetik-islem-yaptirma-olgisi-olcegi-toad.pdf).

Kaynaklar

Türk, G., ve Bayrakc?, S. (2020). Sosyal Medya ve Toplumda De?i?en Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s?. *AJIT-e: Bili?im Teknolojileri Online Dergisi*, 10(39), 118-135.

DOI: <https://doi.org/10.5824/ajit-e.2019.4.005>

Makale ?ndirme Ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sosyal medya yoluyla estetik cerrahi hakk?nda yanl?? bilgilere sahip oldu?umu fark ettim.

Sosyal medya ile birlikte estetik i?lemlerin bir ihtiyaç oldu?unu dü?ünmeye ba?lad?m.

(Not: Ölçek toplam 18 maddeden olu?mas?na ra?men, kaynakta sadece iki örnek madde sa?lanm??t?r.)